

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL II.

„Gazeta” iese în fie-care zi.
Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
Pe unu an 12 fl., pe șese luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unu an 40 franci, pe șese
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se pronunță la toate ofi-
ciile postale din într-o și diu
afară și la dd. colectori.
Abonamentulu pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etagiulu I.: pe unu an
10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în
casă: Pe unu an 12 fl., pe
șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu exemplăru 5 cr. v. a. seu
15 bani.
Atătu abonamentele cătu și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 118.

Brașov, Sâmbătă, 28 Maiu (9 Iunie)

1888.

Brașov, 27 Maiu st. v. 1888.

Nu puțină senzațiune a produsu faima, că împăratulu Germaniei, într-o scrisore autografă adresată ministrului de interne alu Prussiei Puttkammer, a luat în apărare libertatea alegerilor, ordonându ca de aici încolo acesta să fiă pe deplin respectată și guvernulu să se abțină în viitoru de orice ingerință la alegeri.

Guvernulu prussianu pregătise adecă o lege pentru prelungirea periodulu legislativ alu dietei dela trei la cinci ani. Acesta lege, se dice, primise deja iscălitura împăratulu, când minoritatea din dietă aduse în discuțiune cestiunea abuzurilor și presiunilor prin cari în multe locuri s'a paralisatu cu deservșire libertatea alegerilor.

Prindendu de veste împăratulu despre aceste încălcări ale libertății electorale, s'a decisu a adresa memorata scrisore ministrului Puttkammer, care fu mai multu acusat de opoziția că a exercitat o înfrunțare neierată asupra alegerilor. În urma acestui pasu s'au născutu neînțelegeri în sinulu ministeriului prussianu, așa că se vorbea de-o criză ministerială.

Urmarea a fostu că publicarea legii de prelungire a periodulu legislativ s'a amânatu, căci nu se stabilise încă o înțelegere despre aceea, că ore se se publice deodată cu legea și rescriptulu împărațescu adresatu lui Puttkammer. În care casu acesta ar fi fostu silitu a se retrage.

Cum s'au aplanatu dificultățile prin intervenirea prințulu Bismarck la împăratulu, cum nu, destulu că după scirea telegrafică, ce-o primimă adî, legea memorată a fostu publicată, ăr de publicarea

rescriptulu împărațescu nu se face nici o amintire.

Ori se va retrage acum ministrulu Puttkammer, ori nu, pentru lumea din afară este de interesu numai existența acelei scrisori autografă a împăratulu, care tractează despre libertatea alegerilor și decă ea în adevăr există, ar fi tristu să nu se publice.

Nu numai în Prusia se întemplă abuzuri electorale, nu numai acolo se calcă în picioare celū mai prețiosu paladiu alu poporulu într-unu statū constituționalu. Cei ce trăiescu sub „părintesca” oblaudire ungurăscă ar putē să istorisescă în privința acesta lucruri, de cari s'ar spăria și celū mai înfocatū aderentū alu lui Puttkammer. Nu mai incape îndoielă dēr, că o enunțațiune a liberalulu și generosulu monarchū, care șede adî pe tronulu germanū, ar exercita unu mare efectū moralū și afară de barierele prussiane.

Este clarū, că numai atunci se vorū putē realiza nobilele intențiuni ale împăratulu Fridericū, când în statele sale va fi respectată înainte de toate libertatea cetățenilor și când reprezentanța poporulu nu va fi numai o mașină de votatū și o reuniune de mameluci ai guvernulu.

Pecatū numai că acestū liberalū și înțeleptū monarchū suferă de-o bolă atătū de grea, încătū se luptă în cuninuu cu mórtea, tocmai în nisce momente așa de critice pentru Germania și Europa.

Politică vamală română.

Sub acestū titlu serie „N. fr. Presse” următorele:

Ni-se telegrafiază din Bucuresci:

Foia ministerială „România Liberă” accentuează necesitatea promovării intereselor agricole. Acesta se consideră aici ca unu simptomū, că guvernulu vrē să părăsescă unilateralul „sistemū de vamă protecționistū”. Va fi bine a nu da prea mare însemnătate acestui simptomū. Cumcă economia rurală română se află într-o stare desolată e lucru cunoscutū. Dēr ar fi forțe sanguinicu a crede într-o apropiată schimbare a politicei vamale române. Semne, cum e aserțiunea de mai susă a foiei bucurescene guvernamentale, s'au arătatū deja de repeșite ori, dēr întoddeuna a urmatū o desamăgire. Nu de multū ajunse lucrulu chiar până la purparleuri diplomatice pentru o reîncepere a negocierilor privitoare la încheierea tractatulu de comerț; dēr acestea au fostū mai târziu desmintite, pentru-că au rămasū fără nici unu rezultatū.

O inspectiă la Cotroceni.

Cetimū în „Monitorulu oficialū” alu României:

Lunea trecută Regele Carolū alu României a inspectatū la Cotroceni regimentulu 1 de geniu. Regele trecu pe dinaintea frontulu regimentulu, aședatū în liniă de bătae în curtea casarmei, fiindū viu aclamatū de trupă, și apoi procedă la examinarea instrucțiunei practice. După defilare, regele se îndreptă spre poligonulu geniuului, unde inspectă diferitele lucruri de fortificațiă, de poduri și drumuri de fierū, precum și o instalațiune de porumbi călători și artele. Apoi visită în detaliu infirmeria corpulu. bucatăriele și sala de mâncare, grajdurile, remisele de materiale și examină apoi diferitele trăsuri speciale pentru telegrafia, pioneri și drumū de fierū. După acesta regele visită școlele corpulu, biblioteca, magazinele de efecte și diferitele salone ale trupei, pe cari le găsi în cea

mai mare curățeniă. Școla copiiloru de trupă a geniuului a atras cu deosebire atențiunea Majestătei Sale, care luă la cunoscința programele de studiu ce se predau în școlă, puse mai multe cestiuni eleviloru spre a se asigura de buna lorū instrucțiune și puse multū interesu a se încredința de îngrijirea ce li se dă în corpū. Asistă asemenea în sala de scrimă la asalturile ce făcură copii atătū cu floreta cătu și cu sabia, și apoi merse la localul de gimnastică unde făcură diferite exercițiuri, cari au satisfăcutū cu totul pe Majestatea Sa. Regele, după acesta, întruni pe d-nii ofițeri în jurulu său, le făcu băgările sale de semă asupra mișcărilor executate și le mulțami de buna stare în care a găsitū acestū corpū de elită.

Esportul de spiritū alu Ungariei.

Din lună în lună esportulu de spiritū alu Ungariei decresce în modū înspăimântătorū. Ca dovadă aducemū următorele cifre, pe cari le publică o foia ungurăscă de comerț și industriă din Pojunū:

În primele 6 luni ale anulu 1886—7 esportulu de spiritū alu Ungariei a fostu de 2,578.830 hectolitru. În acelașu timpū însă a anulu 1887—8 esportulu de spiritū s'a redusū la 1,175.911 hectolitru.

Fără îndoelă, că acestă scădere a esportulu de spiritū ungurescu este a se atribui de-o parte dării prea mari pe spiritū, ăr de altă parte cauza este a se căuta în concurența din ce în ce mai mare ce i se face spiritulu ungurescu din partea României prin multele favoruri și protecționări ce se facū industriașiloru din țēră din partea guvernulu românū.

Totū așa de puținū imbucurătore suntū în privința acesta și rapoartele ministrulu de finance austriacu. Așa d. e. pe când în Ianuarie din anulū acesta esportulu de spiritū alu Austriei a fostu

FOLETONULU „GAZ. TRANS.”

Rolul femeii în societatea contimporană.

Scritorul și literatul francesu Adolph Franck a ținutū în 11 Maiu a. e. o interesantă conferință, în profitul „Asociațiunei damelor francesu”, despre *rolul femeii în societatea contimporană*.

Idea de a trata într-o conferință acestū subiectū, i-a dat-o d-lui Franck situațiunea politică de adî a Europei și în special atitudinea Germaniei față cu Franca; și conferința a ținut-o densusul în profitul numitei societăți, care are scopul charitabilū de a da ajutorū și a alina durerile și suferințele ostașiloru răniți pe câmpul de răsboiu. D-lū Franck adecă, ținendu semă de pacea înarmată și de relațiunile încordate dintre Germania și Franca de-o parte, și dintre Germania și Rusia de altă parte, s'a gânditū negreșitū la viitorul răsboiu, care pōte isbucni în fie-ce di. În casulū acesta, societatea damelor francesu va avē să jōce unu rolū din cele mai importante.

Conferențiarulū a pornitū dela veritatea faptulu, seu amū putē dice dela axioma istorică că: adevărata civilizațiune, civilizațiunea morală a unei epoci seu a unei națiuni, se mēsură după condițiunea ce i-o crează femeii seu după

opiuniunea ce și-a conceput-o despre natura și despre facultățile femeii.

În Orientū, gârbovitū sub jugulū despotismulu, femeia este o sclavă, ba mai puținū decâtū o sclavă: o proprietate, unū lucru care se vinde și se cumpără. Posedī turme cătu timpū le poți hrăni și supraveghia.

În Grecia femeia se presintă sub două aspecte diferite. Pe când bărbatulū apără patria în câmpulū de răsboiu ori se ocupă în *agora* (adunare) cu afacerile publice, femeia stă acasă și n'are raporturi decâtū cu sclavii și cu copiii; principala ei însărcinare e să dea statulu cetățeni de sânge liberū, să împedece amesteculū sângelui liberū cu sângele strein ori servilū. În afară de casă, ea e unū obiectū do artă, e căutată și admirată pentru frumșețea sa, pentru spiritulū său și pentru grațiile sale; nicăeri însă ea nu inspiră respectū, ăr fără respectū adevăratū iubire nu există.

La Roma matrōna e încungiurată de mare prestigiu; dēr matrōna, ca patriciană ce este, are chemarea numai să conserve puritatea rassei aristocratice; ea n'are mai multe drepturi decâtū copii, cărora li-a datū lumina zilei; e supusă ca și ei nemărginitei autorități a stăpânulu casei: *pater familias*. Când ai disū că e castă, că a păzitū casa și

că a torsū lână, ai disū totū, ai isprăvitū cu laudele pentru ea.

La începutulū evulu mediu, marele refugiu alu femeii, cu deosebire a celei francesu, era mănăstirea; în lume însă, în *seculū*, cum se dicea atunci, ea împărția cu bărbatulū umilințele și crudele încercări ale servitūții, fără a fi admisă la onorurile, la prerogativele și la puterea seniorulu feudalū. A fostu cu toate acestea timpulū cavalerismulu și alu cursuriloru de amorū, când s'au găsitū truverii și trubadurii să celebreze cu entuziasmū frumșețea și virtuțile damelorū lorū. Dēr nu trebuie să uitămū, că cavalerismulū și amorurile sale mistice erau unū curatū idealū, o creațiune a spiritulu, în care căutau refugiu sufletele cele frumose, desgustate de spectacululū lumei reale. Era o religiune a imaginațiunii și a visulu, născută alătura de religiunea dogmei și a credinței.

Rolulū femeii devine însemnatū în cursulū seculilorū XVI, XVII și XVIII, când civilizațiunea a îndeplinitū progrese admirabile, când omeni au o idee din ce în ce mai înaltă despre sufletū, despre natura umană și despre spiritulū umanū. Apăruseră marii poeți, marii filosofi și marii oratori, ca Shakespeare, Milton, Descartes, Malebranche, Corneille, Racine, Bossuet, cari răspândiseră flacări

de lumină, da poesiă și de elocință. Dēr unde se exercită acestă admirabilă și binefăcătore intervențiune a femeii? Aceasta a D-nelorū de Sevigné, Lafayette, de Maintenon și la sfērșitū de totū a D-nei de Staël? În salone, în lumea mare, în sinulū aristocrației de spirit, Alte femei remarcabile, fără să fi scrisū ceva, decâtū pōte scrisori și memorii, făceau de asemenea să se simtă și să se guste influința lorū. Dēr și acestea aparținēu salonelorū, lumei mari, *societății*. În afară de acesta, în burgesime, în poporū, în masele profunde ale națiunei, femeia nu prețuia nimicū seu prē puțin; ea nu se ocupa de interesele generale, când se ocupa de ele, decâtū în formă de ecou, reproducendu în vorbele și în sentimentele lorū ceea ce încercau bărbatii lorū. Ca și femeia antică, era legată de casă, cu deosebire numai, că mergea la serviciulū divinū și rareori la spectacule.

Care e însă și care trebuie să fiă rolulū femeii, după conferențiarū, în specialū celei francesu, în timpulū de față, în secululū nostru alū XIX, atătū de înaintatū deja și atătū de aproape de sfērșitū?

Asupra acestui subiectū capitalū opiniunile suntū numeroșe și diverse, dēr nu toate suntū demne de a fi esaminate. Conferențiarulū trece fără scrupulū asu-

abia de 420.805 hectolitre, pe atunci în Februarie totu din anul acesta esportul a scărită chiar la 33,826 hectolitre.

SCRIRILE PILEI.

Se scrie din Deva: *Emigrarea Ciangăilor* continuă încă. Mai în fiă-care a 2-a s'au a 3-a și se vedu trecendū prin orașu câte 1 s'au 2 cară cu Ciangăi. Bieții omeni suntū acum, când se ducū, multū mai prăpădiți de cum au fostū când au venitū, și șovinistii Deveni abia-i mai bagă în sēmă. —

In pētra fundamentulă a noului amvonū construitū în biserica catedrală din Cașovia s'a depusū, după obiceiū, unū documentū. E fatalū, dice „E.-s.“, acestū documentū, fiind-că a fostū scrisū în limba germană. Căpeteniile orașului, cum de es. căpitanulū orășenesū, episcopulū Bubics și alții au subscrisū cu tōte acesteia acestū actū, care peste sute de ani va dovedi, dice „E.-S.“, că Cașovia în anulū 1888 era orașū neoașū germanū. — Ce se-i faci dēcă e așa?

La cererea d-lorū Ioanū Königes și soții, ca se se facă *comassațiunea* și în hotarulū Brașovului, s'a stabilitū diua de 19 Iulie a. c. pentru *pertractarea judecătorească*. In satele dimprejurū, precum în Rēșnovū, Cărstianū și Prejmerū, spiritele suntū iritate din cauza punerei în lucrare a *comassației* și în părțile aceste.

Unū oficerū din armata comună, cu ocaziunea unei petreceri din Strigonū, a dīsū că *Usardașulū* nu e unū jocū europeanū, ci este o *bucăciă de Aziă*. In modulū acesta nu crede „Egyetértés“ că-i va succede armatei comune sē căștīge iubirea Maghiarilorū.

Muscele columbace au dispărutū de pe la Deva, dēr pentru aceea se află în mare cantitate în ținutulū Dobrei, așa că economii de 4 săptămāni n'au pututū scōte vitele din grajduri.

Reuniunea romānă de gimnastică și cāntări din locū va da Sāmbatā in 28 Maiu (9 Iunie) a. c. o *convenire colegială* în sala Otelului Nr. 1.

In comitatulū *Pestei* bāntue bōla egiptenā de ochi, *trachoma*. In *Calocia* și pustele dimprejurime mai vīrtosū pericolulū acesteia bōle epidemice e fōrte seriosū.

Din partea statulū s'au luatū mēsuri energice pentru impedecarea epidemiei.

Fabricantulū de tunuri *Krupp* a cumpăratū dreptulū de a fabrica pentru Germania puscī după noulū sistemū alū lui *Hiram Maxim*. Aceste puscī slobodū 60 de glōnțe pe minutū. Se dice că inventatorulū va pune la dispozițiā Austro-Ungariei 30 de puscī de felulū acesta.

După cum vestesce „Journal des Debats“ între călătorii sosiți cu vaporulū din Tonking la Algir a izbucnitū *colera*.

Desertorii ungarū despre cari amū amintitū că au fostū arestați în Cāmpulungū, au fostū eliberați în urma interogatorului ce li s'a luatū. S'a datū ordin sē li se elibereze condiciuța, ca sē pōtā intra în serviciu ca servitorū.

Cetimū în „Democrația“ din București: „D-lū Ioanū Ch. Anastasiu, compatriotulū nostru, inginerū mecanicū și electro-technicū, care a instalatū lumina electrică în *Residenz-Theater* din Berlinū, a fostū chematū din Berlinū la Bruxelles de cătră renumitulū fabricantū de arme H. Pieper. Cu ocazia espoziției universale, ce va avē locū la Bruxelles, d-lū H. Pieper a concuratū cu mai multī fabricanți, pentru iluminarea unui aquarium și a grădinilor exoziției prin lumină electrică, și a isbitū în concursū. Atunci d-lū H. Pieper se adresă în Berlinū la Societatea generală de electricitate (vechia societate Edisonū), cerendū-i unū inginerū instalatorū competent pentru a efectua opera de care vorbimū, și societatea berlinēsă recomandă pe compatriotulū nostru I. C. Anastasiu. Acestū tinerū muncitorū și talentatū lucrēzā, la grēna operā ce i s'a incredintatū, singurū și fără controlū.“

Nr. 137—1888.

CONVOCARE.

In conformitate cu prescriesele Ș-lorū 14 și 21 din statutele Asociațiunei transilvane pentru literatură romānă și cultura poporului romānū, și în conformitate cu concludulū adunării generale dela Sibiu din 1887 de dto 29 Augustū, ședința II. pt. prot. 21, precum și cu concludulū comitetului dto 29 Maiu 1888. Nr. 137, adunarea ge-

nerală pentru anulū curentū se convōcā prin acēsta în opidulū **Abrudū pe 24 Iulie (5 Augustū)** și zilele următoare.

Aducendū acēsta la cunoscința publică, invitū pe toți membrii Asociațiunei a lua parte în numărū cātū mai mare la ședințele adunării.

Presidiulū Asociațiunei transilvane pentru literatura romānă și cultura poporului romānū.

Sibiu, la 7 Iunie 1888.

In lipsa de președinte:
Georgie Barițiu.

Dr. I. Crișianu,
secretarū II.

Coroșpondența „Gazetei Transilvane“ Siria, 27 Maiu 1888.

Raportū despre adunarea preoților din trei districte protopopesci gr. catolice din comit. Aradului, ținutū la 22 Maiu st. n. în Siria. (Vilagos.) La 1-a Martie a. c. O. D. Marcū Pascuțiu, preotū în Miniadū, făcū unū apelū însuflețitorū la toți preoții uniți din Com. Aradului, în care-i provōcā — fiindū că suntem puțin la numărū cātē într'unū districtū v. archidiaconalū, — sē ne alāmū pentru desabaterea unorū cestiuni mai generale, cari privescū interesele nōstră bisericesci, culturale și materiale. Vocea lui n'a sunatū în pustiu. Majoritatea preoților fiindū de acordū cu acēstā dorință, nu pregetā a-i trimete salutările lorū pentru acēstā ideā salutară, spunendū făcare unde sē fiā adunarea și cine sē o prezideze. Increderea celorū mai multī se concentrā în M. O. D. Vasiliu Zsiros paroch-protopopū de Siria, care ca primulū președinte și convōcā adunarea la oficiulū sēu pe 22 Maiu st. n. a. c.

In acēstā di memorabilă pentru noi, după serviciulū divinū celebratū la 9 ore a. m. intrunindū-ne la ședința, vedorāmū de față pe M. O. D. Vasiliu Zsiros (Siria), O. D. Marcū D. Pascuțū (Miniadū), Iosifū Flore (Giuluța), Vasiliu Steer (Biel), Ioanū Mihalca (Simand), Alexandru Popū (Berzova), Vasiliu Bistranū (Siria), Ioanū Puscașu (Felmisius), Vasiliu Anca (Krestaminișū) și Adalbertū Pitucū (Galsia). Va se dicā dintre 14 preoți competenți se înfășurā 10 insi.

Președintele deschidendū ședința cu o bineventare și salutare frățescă provenitā din inimă, rogā adunarea ca sē-și alegā de aci nainte de președinte tot-dēuna pe acēlū M. O. D. protopopū, în a cărui districtū se vorū ținē ședințele viitoare, cari se decidū a fi ambulante și sē se ținā în totū anulū de două ori: primāvērā în luna Iui Maiu, ēr tōmnā în luna Iui Septemvre. In decursulū pertractărilor se ceti telegrama de felicitare dela oficiulū parochialū din Șeitin. Ea sunā astfel: „Impiedecați fiindū cu zidirea bisericeii și școlē, nu putemū participa. Primiți sincerile nōstre felicitări.

Dorinū aliarea cercurilor de Makō, Simand, Biel și Siria, așa că patru protopopiate sē-și fiā adunarea în Șeitinū binecuvēntandū-se biserica ce se va zidi. Salutare! Maiorū. Görög, Secula.“ Adunarea cu viuā plăcere ia actū despre acēstā frățescă aducere aminte și proiectulū memoratū în acea telegramă cu toții ilū dorescū. Epistola oficioasă inșe a M. O. D. Ioanū Popp protopopū alū districtului de B. Sebeș, în care se espectorēzā contra acesteia adunări, dicēnd că intrunirea ei e anticanonică și preiudecā drepturile districtelorū, ce pōte involva urmări neplăcute, din partea fiăcārui Domnū preotū se ascultā cu părere de rēu și indignațiune, Noi ne-amū adunatū din bună voia și avemū firma speranță, că buulū nostru păstorū sufletescū va întări organizarea nōstră și tendința de a conveni în totū anulū la asemenea adunări, cu atātū mai vērtoșū, că fiindū cātē 3 s'au 4 preoți numai într'unū districtū protopopescū, conveniile micī districtuale abia se pōtū ținē. Dēr dēcă ținerea acelorā s'ar și realisa totuși prin atari adunări imposante „in corpore“ mai multū bine putemū esopera, și ea nu se va opune nicī-când. ca adunările protopopesci districtuale sē nu se pōtā efectua acolo unde e de lipsă.

In decursulū acesteia intruniri se făcurā mai multe propunerī meritorie, ca d. e. înființarea bibliotecii districtelorū acestui comitatū, îndreptarea unorū defecte ce obvinū la inducerea matriculelorū, regularea pensiunei viduo-orfanale, unele modificări cu ocaziunea emiterii cercularelor, regularea congruei preoțesci etc., cari tōte suntū induse mai indetaliatū în protocolulū ședinței, ce după descriere se va comunica pentru aprobarea mai înaltā și cu măritulū nostru guvernū diecesanū

Ioanū Mihalca, notariulū ședințelorū, citește apoi opulū sēu liturgicū lucrātū cu multā erudițiune „Despre tāmāie“, ēr în fine A. Pitucū rostesce discursulū sēu intitulatū: „Sānta unire și desvoltarea nōstră națională.“

S'a decisū apoi ca adunarea viitoare sē se ținā la Simandū. Era trecutā 1 orā d. m. când finirāmū consultările nōstre decurse între marginile celei mai bune concordie și armonie.

La invitarea onor. d-nū Vasiliu Zsiros satisfăcurāmū și cerințelorū naturali la ospitali-masă, care cu cea mai intimā iubire și cu cea mai cordială afabilitate ne întimpinā ca unū adevēratū și amabilū stăpānū de casă, pentru care generosā ospitalitate cu ocaziunea despărțirii — până la revōdere în Simand la tōmnā — binemeritatulū domnū protopopū din sufletū cu toții și îi poftirāmū ca bunulū Dumnezeu sē-lū ținā în deplinā fericire la multī și îndelungați ani. — Primiți ș. c. l.

Adalbert Pitucū,
notarū de coroșpondențe par. de Galsia.

Vasiliu Zsiros,
președinte.—protopop al distr. de Siria

pra tuturorū opiniunilorū socialiste și materialiste.

Socialismulū, pōrte elū ori ce nume, tinde a face din corpulū socialū o *colectivitate*, unde sē disparā individulū, familia și statulū. Acēsta-i o invențiune monstruosă, care nu-și va căștiga adeptī, căci cu cātū mai desū va fi pusā înaintea ochilorū, cu atātū mai multā orōre și disgustū va inspira.

Cu opiniunea materialistā nu vrea sē-și pērdā conferențiarulū timpulū, căci materia neacceptandū alte legi decātū ale mecaniceii s'au ale instinctului bestialū, înzadarū amū căuta, fiā pentru bărbatū, fiā pentru femeia, regulele moralei, inspirațiunile consciinței, prescripțiunile datorinței, impulsuniile carității, scopul de votamentului și al sacrificiului. Pe stradele Parisului a auđit strigāndū-se un diar intitulatū: „*Nicī Dumnezeu nicī stăpānū*.“ Conferențiarulū a dīsū atunci, în interiorulū sēu, redactorului și cetitorului convinsū ale acestui diarū: „Te nșeli amice: chiar prin aceea că ești fără Dumnezeu, vei gāsi unū stăpānū; acestū stăpānū va fi ori-care se va simți mai tare decātū tine și va voi sē te constringā a-i indeplini voințele.“ Celū ce crede în Dumnezeu, n'ascultā decātū de legea lui Dumnezeu înscrisā în consciința sa, și mai bine va suferi mōrtea decātū sē-și calce pe consciință, prin urmare va rēmānē liberū.

Suntū alte două opiniuni, cari trebuie sē fiā examinate mai de aproape. Cea dintāiu, care a făcutū si face mai multū șgomotū, ne aratā pe femeia oprimatā în societatea contimporanā și prin aceea condamnatā chiar la unū rolū subalternū. Și pentru ce femeia e oprimatā? Fiindcā nu se bucurā de aceleși drepturi ca bărbatulū. Ea e absolutū eschisā din viața politică: ea nu face parte nicī din parlamentū, nicī din consiliile generale, nicī din consiliile municipale, nicī din vir'o magistraturā politică, judiciarā ori administrativă; ea nu face de locū parte din diferitele corpuri electorale. De aci vine, că nu se ținē nicī o sēmă nicī de aspirațiunile, nicī de trebuințele femeii, ba încă e prē fericitā când nu se guvernēzā și nu se administrezā în contra ei. Au fostū, nu de multū, asociațiuni organizate pentru emanciparea politică a femeilorū. Unū partisanū de frunte alū acesteia emancipări este scriitorulū, economistulū, filosofulū de celū mai mare meritū Iohn Stuart Mill.

Conferențiarulū susține părerea contrarā. Femeia nu posedē nicī una din calitățile morale și fizice, cari facū pe oratorii și pe tribunii adunărilor publice ai adunărilor legislative, ai cluburilor și ai intrunirilor simple electorale. Ea n'are nicī gestulū acelorā, nicī vocea lorū, nicī mânia lorū reală

ori simulatā, nicī puterea lorū de invective, nicī forța lorū de resistență în fața strigătelorū și amenințărilor unei mulțimi escitate. Acele femei, cari jocā unū rolū în aceste ocaziuni și cari au reușitū chiar a-și face unū renume de mārī cetățene, nu suntū, de sigurū, acelea pe cari ați voi sē le luați ca modele. Și ce amū deveni, dēcă n'ar fi așa? Obosiți, enervāți, asurdiți de aceste lupte esteriore, li-amū gāsi erāsi reintrāndū în casā, resuscitate la vatra nōstră. Ar trebui sē discutāmū cu femeia nōstră, cu ficia nōstră, cu mama nōstră meritele și defectele unui candidatū, vițiele ori perfecțiunile unei legi, ale unei mēsuri de polițiā ori ale unui tractatū comercialū.

De altmintrelea, egalitatea de drepturi presupune, pretinde egalitate de datorințe. Chemāndū pe femeia la urna scrutiniului, va trebui deci sē-i deschidū și casarmele, școlēle militare și a o întrebuința în cāmpulū de luptă. Ea va face parte din gendarmeriā și din polițiā. Trecendū la o altā ordine de funcțiuni, ea nu va fi de asemenea la loculū sēu ca avocatū, pe scaunulū de magistratū sēu pe bāncile jurațilorū. Ei nu-i aparține a scruta consciința unui criminalū ori a pronunța o sentință de mōrte.

Dēr fiindcā femeia nu e potrivită pentru viața politică ori fiindcā nu pōte

juca unū rolū activū în statū, urmēzā ore că trebuie legatā de casā ori închisā în viața internă, în cerculū mai multū ori mai puținū strimțū alū familiei? Caci acēsta e a doua părere, la care și-a propusū conferențiarulū a se opri.

Nu mai e nicī o indoială, că femeia este regina, āngerulū păzitorū, divinitatea veteii familiei. In nicī o parte prezența sa nu e atātū de binefăcătoare și așa de necesară. In nicī o parte nu esercitā ea o putere așa de reală, așa de activă, așa de respectatā, când negreșitū ea însāși e respectatā și n'a fostū victima unei alegeri de totū nenorocite. „*Femeia e casā*“, dice înțelepciunea indiană. Lipsindū ea, familia, imprăștiatā, a încetatū de a esista. Dēr fără a vorbi de femeile, cari n'au o vatră familiară, cărora li-e imposibilū sēu, din diferite cauze, fōrte greu a avē una, o cu totulū nedreptū, cu totulū contrarū binelui generalū de a nu lāsā deschisā decātū acēstā unicā sferă activității, inteligenței, devotamentului nesecabilū alū jumătății genului umanū. care e femeia.

Mai pre susū de familiā și de statū, care dătorescū femeii onōrea și forța lorū, cari și tragū din sīnulū ei principiile lorū de conservare și de perfecționare, e societatea? Ce e societatea? E cu totulū altceva decātū ceea ce se numesce lume; este natura umană consi-

Literatură.

„Foia bisericească și școlastică“, apare de 2 ori pe lună în Blășu. Redactori: Dr. Ionu Rațu și Alexandru Uilăcanu. Nr. 17 dela 1 Iunie n. cuprinde în partea bisericească: Săn-Georgiul și Păscile. Se fundamă grănare bisericesc-școlare, de Emiliu Vicașu. Câteva date despre propagarea Creștinismului în secolii primi ai creștinătății, de Ionu Ceonța. Tatăl nostru (unul ciclul de meditațiuni), de Victoru Smigelschi. Bibliografiă. Variații. — În partea școlastică: Cochetăria seu pofta de a plăce tractată din punctu de vedere pedagogic, de S. P. Radu. Ceremoniile nuptiale la Romanii antici, de Octavianu Bonfiniu. Tractarea unei bucăți de lectură, de R. Simu. Revista instrucțiunii. Ordinațiunilor ministeriale pentru școlile medii. Lucrările în această lună. Ce se facem cu pomii stricați de frigul iernei trecute? Diverse.

Sciri polițienesci.

Cu ocaziunea dillei de tîrgu țigana Vajda Kati a fostu prinsă furându pânură dela unu Sécuiu și a fostu predată judecătoriei de cercu.

Esamene de calificățiune.

Dintr'unu circularu alu consistorului archidieceșană din Sibiu estragemu următoarele:

„In înțelesul art. de lege XVII din 1879 § 3 învățătorii, cari au intrat în funcțiune dela 1872, precum și aceia, cari și-au procurat testimoniu de calificățiune între anii 1872—1881, suntu datorii a se provedea cu diplomă și din limba maghiară, căci altcum nu mai potu funcționa ca învățători.“

Deci provocați suntu învățătorii pe cari îi privește amintitul art. de lege, ca să se supună esamenului de calificățiune înaintea comisiunii instituite la preparandia de stat din Szekely-Keresztur pe terminul de 28, 29 și 30 Iunie st. nou a. c.

Cererile pentru admitere au a se adresa pe calea inspectorilor regii de școle, cătră inspectoratul regescu de școle alu comitatului Udvarhely până la 15 Iunie st. nou.

Mulțămită publică.

Roșia Secășană. 30 Maiu 1888.

In 20 Maiu ținendu-se esamenul cu copiii din școla noastră confesională și aflându-se chiar pe atunci în comuna noastră stimabilul domn Vasile Olteanu, avocatul în Blășiu, a asistat și d-sa la

esamenul și audind răspunsurile precise ale școlariilor, a binevoit a dăru 5 fl. v. a. spre a se procura cărți școlastice pentru școlarii lipsiți.

Pentru acestu daru primescă în numele tinerelor mlădițe sincera mulțămită. Fiă, ca esemplul d-sale să lă imiteze câtu mai mulți.

Ioan Deacu,
parochu gr. cat.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.“)

Sibiu, 8 Iunie. — Astăzi se începe conferența pentru esecutarea regulării graniței dintre Ungaria și România, sub presidiul comitetului suprem Bethlen. La conferență voru lua parte fișpanii comitatelor mărginașe, inginerii, generalul Fabinyi, Majorul din statul majoru generalu Groller. Cele șese secțiuni împreună cu secțiunile române voru începe în 15 Iunie lucrările de regulare la fața locului.

Potsdam, 8 Iunie. — Împăratului îi merge mai rău. Tușesce mai tare și supurațiunea (secrețiunea de puroiu) a crescutu.

Berlinu, 8 Iunie. — „Reichsanzeiger“ publică legea privitoare la prelungirea periodului legislativ pe cinci ani.

DIVERSE.

O școlă de agitatori. — La Berna, în Elveția, este vorba să se înființeze o școlă pentru răspândirea socialismului în care să se formeze agitatori iscusiți. Voru fi două cursuri cu următoarele materii: A. Pentru începători: 1. Explicare critică a istoriei elvețiane. 2. Dreptul constituțional. 3. Principiile fundamentale ale democrației sociale. 4. Retorica. 5. Învățământul agitațiunii. B. Pentru cei mai înaintați: 1. Istoria economiei politice cu explicarea sistemelor. 2. Învățăturile lui Carl Marx. 3. Inceputu pentru câștigarea și răspândirea materialului statistic. 4. Discuțiuni asupra cestiunilor dillei ca pregătire pentru activitatea de agitator. Personalul didactic, care ia asuprași predarea gratuită a instrucțiunii, se va compune din tovarăș și amici ai organizațiunii lucrătorilor.

Influența pădurilor asupra climei. Academia silvană din Nancy, după ob-

servațiunile punctuoșe, ce le-a făcutu cu privire la influența pădurilor asupra climei, a constatat următoarele: 1) În ținuturile păduroșe de 10 ori a ploată mai multu, decâtu în celea fără păduri, și în privința acestu pădurile de brad au avut efectu de două ori așa mare ca celea cu frunța lată. 2) În pădurile cu frunța lată, frunzele căduțe priudă 10% din plôia și numai 90% ajungu în pământu, pe când la pădurile de brad această proporțiune schimbă la 50%, așadără în pădurile cu frunța lată pământul numai chiar atâta plôia capetă, ca și în ținuturile fără păduri, dăr fiindcă evaporarea din solul atătoru păduri face numai 1/3 din aceea, ce volatilizează în ținuturile fără păduri, pentru aceea solul atătoru păduri totuși rămâne cu multu mai umed, și de aci provine, că isvorele de comunu în atari locuri se nascu.

3) Dacă solul pădurilor e acoperit cu muschi seu cu frunzișu căduțu, atunci evaporarea face numai 1/6 parte, și din acestea în genere numai forte cu inecutul se întimplă evaporarea, de aci provine, că pădurile de pe șes așa de multu stempără aerul ținuturilor din giur, împedcându-i desecarea. Deci pădurile în genere imblândesc escentritățile climei: sterpirea pădurilor totdeuna și în totu loculu grăbesce neproductivitatea.

Unu originalu. — Acum câteva dille a sositu la Verona o casă pe rôte locuită de doi Englesi, bărbatul și femeia, care și facu călătoria de nuntă. Casa, care la prima vedere sēmăna cu una din acele trăsuri cu care călătorescu saltimbancii, dentiștii, espuiorii de curiosități, a plecatu în ziua următoare la Mantua. Proprietarul ei este d. A. Samler Brown, din Londra, unu omu bogat și de siguru totu atatu de originalu pe câtu e de avut. Este unu tēnēru simpaticu, elegantu. Soția sa asemenea. Casa lor pe rôte nu e tocmai mare. Dăr nimic nu-i lipsesce ca să completeze iluziunea: dela bibliotecă până la alcov, dela pat până la scaune, dela salon până la culniă, o culniă minusculă cu o mașină de tuciu ce se încăldeșce cu petroleu. Intr'unu colțu se vede albumul cu desenuri alu d-nei Brown, în altul unu aparatu de fotografii alu domnului, și răspandite juru imprejur și atarnate intr'o ordine perfectă de părăii tapetați ai trăsuriu seu puse în cutiore, obiectele de toaletă și unelte bucatăriei, farfurii, sticle, binocle, dichisuri de pescuit. Nu e nici unu singuru centimetru de spațiu nentilistat. Au asemenea și o pompă

mică. D-lu Samler Brown a plecatu din Londra în luna Noemvrie anul trecut. A vizitat astfel Franția; viziteză acum Italia. Se va duce apoi în Elveția, de unde se va întorče în Englitera. La trăsura suntu inhămați doi cai voinic bretoni, cari facu, fără a se obosi, câte cinci-șeci de chilometre pe di.

Cursul pieței Brașov

din 8 Iunie st. n. 1888

Bancnote romănesc	Cump.	8.48	Vend.	8.50
Argintu românesc	„	8.42	„	8.46
Napoleon-d'or	„	10.—	„	10.03
Lire turcesc	„	11.30	„	11.35
Imperial	„	10.30	„	10.35
Gabini	„	5.89	„	5.92
Scris. fonic. „Albina“	„	101.—	„	—
„ „ „	„	98.—	„	98.50
Ruble rusesc	„	10.7—	„	108.—
Discontulu	„	6 1/2—8 1/2	„	pe anu.

Cursul la bursa de Viena

din 7 Iunie st. n. 1888.

Renta de aur 4%	99.10
Renta de hărtă 5%	86.85
Imprumutul căilor ferate ungare	151.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	95.30
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	126.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	115.40
Bonuri rurale ungare	104.80
Bonuri cu clasa de sortare	104.80
Bonuri rurale Banat-Timișu	104.75
Bonuri cu cl. de sortare	104.70
Bonuri rurale transilvane	104.20
Bonuri croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinu unguresc	99.50
Imprumutul cu premiul unguresc	125.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	123.75
Renta de hărtă austriacă	79.45
Renta de argint austriacă	80.90
Renta de aur austriacă	109.75
Losuri din 1860	137.30
Acțiunile băncii austro-ungare	366.—
Acțiunile băncii de creditu ungar.	282.75
Acțiunile băncii de creditu austr.	283.70
Galbeni împărătesci	5.94
Napoleon-d'or	10.01 1/2
Mărci 100 imp. germane	61.95
Londra 10 Livres sterlinge	126.35

Bursa de Bucuresci.

Cotă oficială dela 24 Maiu st. v. 1888.

	Cump.	vend.
Renta română 5%	90.—	91.—
Renta rom. amort. 5%	91. 1/2	92. 1/2
Renta convert. 6%	89.—	90.—
Impr. oraș. Buc. 10 fr.	35.—	38.—
Credit fonic. rural 7%	105.—	106.—
„ „ 5%	89. 3/4	70. 1/4
„ „ urban 7%	107.—	107. 3/4
„ „ 6%	98.—	99.—
„ „ 5%	85. 1/2	86.—
Banca naț. a Rom. 500 Lei.	945.—	960.—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	220.—	225.—
Ac. de asig. Națională	—	—
Auru contra bilete de bancă	16. 3/4	17.—
Bancnote austr. contra aur.	2.—	22.—
Auru contra argintu seu bilete	16.—	16. 3/4
Florinu valore austriacă	2.01	2.

Editoru și Redactoru responsabilu:
Dr. Aurel Mureșianu.

derată în ensemblul și în desvoltarea continuă a facultăților sale. Familia a fostu creată și există în interesul societății, seu, ceea ce e totu una, în interesul naturei umane, din respectu pentru demnitatea sa. În același interesu s'a formatu, în epocile de civilizațiune, și trebuia să fiă guvernata statul. Statul nu e societatea, fiindcă elu nu e natura umană; dăr statul nu valorează, nu subsistă și nu se măresce decâtu prin societate. Elu profită de tote luminile și de tote virtuțile ei; elu cade și piere prin viciile ei. Totu așa și familia; calitățile și defectele sale, perfecționările și căderile sale suntu ale societății, care a datu nascere și e fundamentul necesar alu familiei.

Fi-va ore greu acum — dice conferențiarul — a arăta, că femeia, femeia modernă, și în specialu pentru densusu femeia francesă are să indeplinescă unu rolu în societatea actuală, ca femeia francesă în societatea francesă, ale cărei trebuințe și nenorociri atatu de bine le cunosce și le-a simțit atatu de crud? Acestu rol este esecutarea carității, ce atatu de bine a înțeles-o femeia francesă. În Franția, atatu de rău cunoscutu, atatu de calumniat în afară de fruntariile sale, și mai ales în Parisu, teatrul atătoru revoluțiunii, vatra atătoru vișuri și miserii, caritatea a devenit de multu

țimpu unu felu de religiune națională, căreia nu-i lipsesce darul de a face minuni.

Dăr caritatea nu există ori se înțelege greu fără idea de Dumneșu, fără sentimentul religiosu, apoi manifeste-se elu sub ori-ce formă; căci caritatea nu e mila, pe care i-o substitue Schopenhauer, fundatorul pesimismului. Caritatea nu este altruismul pozitivistilor, lucrul vagu, rău definit și care poartă unu nume de totu nenorocit. Caritatea, caritas, însemneză iubire, amoru, și nu pte iubi decâtu o ființă, care are sufletu, inimă, inteligență, seu care ne revocă prin câteva trăsuri, într'o măsură restrinsă, perfecțiunea supremă, perfecțiunea divină. Acestă idee, vechiă ca și genul uman, e atacată ad din tote părțile, în numele științei. Femeile sunt chemate să apere această idee în numele sentimentului, în numele iubirei eterne, în numele acestei trebuințe de devotament și de sacrificiu, care e inșasi esența lor. Luați-le această putere de a iubi și de a se sacrifica, și ele voru rămâne, prin celelalte facultăți ale lor, inferiore bărbatului și nu voru fi mai mult decâtu instrumentele, sclavele acestuia.

Dăr nu numai prin sentimentu sunt chemate femeile a esecuta asupra societății o influență salutară, ci și prin știință. Dotate cu rațiune ca bărbatul, și

incă cu aceeași rațiune, căci nu e decâtu una, cum le-ar pute fi interdișă știința? S'a creduțu multu timpu, și Moliere a creduțu, că le face o mare concesiu dîcend, că ele trebuie să aibă claritate despre tote. Nu, ele potu ave cunoscință despre tote, ele potu cuprinde tote științele, dăr nu trebuie să le cuprindă pe tote. Conferențiarul găsesce inutilu de esemplu, și chiar periculosu pentru sănătatea lor, ca să fiă îndopate cu algebră, cu trigonometria, cu mecanică, cu statistică și cu filologie. Științele care le convin suntu acelea care le facu a cunosce natura și umanitatea, universul și sufletul, fără a escepționa fiziologia și unele părți ale filosofiei; dăr femeile se voru servi de științe mai ales ca să tragă din ele aplicațiuni folositoare asupra umanității și pentru ca să și înalte cugetarea; de asemenea voru face usu de ele, pentru ca să combată doctrinele egoiste și ateiste.

Cu această ocaziune conferențiarul revocă doveșile ce le-au datu despre capacitatea lor în litere, în această sferă a cugetării umane, femeii ca d-nele de Staël și de George Sand. Dăr nu e necesar ca ele să scrie pentru a servi prin litere interesele societății. E de ajuns ca ele să judece și să supravegheze; prin această esecută o mare putere, căci ele facu succesul. Ar fi de dorit, ca între fe-

meile oneste și între femeile de spiritu să se formeze o adevărată ligă, care să închidă casa ori să isgonescă din ea atâtea romane, murdare care desonorază sexul lor, care insultă în fiecare familie pe soția, pe fca, pe mama, fiindu în același timp rușinea țerei lor în țerile străine. Să nu fiă mai puțin severe pentru pesimismu, ca pentru imoralitate și impudore. „Pesimismul, cum a dișu unu tēnēru filosofu care a murit, este religiunea desperării“. Prin această, e chiar religiunea sinuciderii, căci poporelor, care și-au inoculat acestu virus, nu le mai rămâne decâtu să se disolve și să moră.

Femeile voru lucra din tote puterile lor la conservarea și perfecționarea societății, când voru păzi flacăra sfântă a carității, credința în Dumneșu și în facultățile divine ale naturei umane. Paza acestei flăcări, care dă viață și care aparține tuturor femeilor oneste, este nu numai o operă de patriotismu, dăr ea este mântuirea poporului, pentru a căruia conservare și perfecționare ele se devotază și se sacrifica.

— Ca și femeia francesă așadără, femeia română are nobila și mărăța chemare d'a păzi flacăra sfântă a carității, a credinței în Dumneșu și în facultățile divine ale poporului român, d'a lucra astfel la perfecționarea societății românești cu această la conservarea poporului român.

Sosirea și plecarea trenurilor și postelor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașov la Pesta:

Trenul de persoane Nr. 307: 7 ore 20 de minute sera.
Trenul mixt Nr. 315: 4 ore 01 minută dimineața.

2. Dela Brașov la București:

Trenul mixt Nr. 318: 1 oră 55 minute după amăzi.

II. Sosirea trenurilor:

1. Dela Pesta la Brașov:

Trenul de persoane Nr. 308: 9 ore 46 minute înainte de amăzi.
Trenul mixt Nr. 316: 9 ore 52 minute sera.

2. Dela București la Brașov:

Trenul mixt Nr. 317: 2 ore 32 minute după amăzi.

A. Plecarea postelor:

- a) Dela Brașov la Reșnov-Zernesci-Brană: 12 ore 30 m. după amăzi
- b) " " " Zizină: 4 ore după amăzi.
- c) " " " în Secuime [S. Georgi]: 1 oră 30 minute noaptea.
- d) " " " la Făgăraș: 4 ore dimineața.
- e) " " " la Săcele: 4 ore dimineața.

B. Sosirea postelor:

- a) Dela Reșnov-Zernesci-Brană la Brașov: 10 ore înainte de amăzi.
- b) " Zizină la Brașov: 9 ore a. m.
- c) Din Secuime la Brașov: 6 ore sera.
- d) " Făgăraș la Brașov: 2 ore dimineața.
- e) " Săcele la Brașov: 6 ore 30 minute sera.

IOSIF GAVORA.

Pentru lucru eminent și gust bun la esoposiunea regnicolară din 1885 din Budapesta, distinsu cu medalia cea mare a esoposiunii.

In Budapesta, strada Váczy Nr. 17.

Recomandă obiectele necesare pentru

adjustarea bisericilor și capelelor

cu cele ce sunt provădutu în abundență pentru prețurile cele mai moderate, și lucrute câtă se pôte mai frumos, anume:

Odăjdii felon

și altele, după ritulu gr. orientală.

Prapori și stindarde pentru reuniuni.

Stindarde pentru pompieri, copii de scôla, reuniuni industriale, reuniuni de cântări și

Primesc repararea hainelor vechi precum și aurăirea și argintăirea pe lângă prețuri moderate.

Cusături cu aur, argint și mătasă și haine bisericesci, cusute cu fir de aur, argint și mătasă.

Dantale bisericesci. Invelitoare de prestolu. Mărfuri bisericesci. Damaste etc.

Punctualitatea mă-o potă adeveri prin mai multe sute de epistole de recunoscintă.

Cataloge de prețuri la dorință trimitu libere de post-por

179.30—27

reuniuni de inmormentare.

Statue, policandre, potire și chipuri sfinte, sfeșnice pentru altariu și de părete, candel. Iconostase, chipuri pentru fruntariu. Inmormentarea Domnului etc. etc.

Se deschide abonamentu pre anul 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Diarū beletristicū și enciclopedicū-literarū — cu ilustrațiuni. — Cursulū XII. — Apare in 1 și 15 di a lunei in numeri câte de 2—3 côle cu ilustrațiuni frumose; și publică articlii sociali, poesii, novele, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tracteză cestiuini literare și sciētificē cu reflexiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Romānilorū de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă și străinătate; și prin glume in mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totū nisuesce a intinde tuturorū individiilorū din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulu de prenumerațiune pre anulū intregū e 4 fl., pentru Romānia și străinătate 10 franci—lei, plătibili și in bilete de bancă ori marce postalī.

PREOTULU ROMĀNŪ. Diarū bisericescū, scolarū și literarū — cu ilustrațiuni. — Cursulū XIV. — Apare in broșuri lunare câte de 2½—3½ côle; și publică portretele și biografiile arhieriorū și preoților mai distinsi, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturorū sciēntelorū teologice și între aceștiia mulțime de predice pre dumineci, serbători și diverse ocașiuni, mai alesū funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și sciētificē-literari; și in urmă totū soiulū de amēnunte și sciri cu preferința celorū din sfera bisericescă, scolică și literară. — Prețulu de prenumerațiune pre anulū intregū e 4 fl. — pentru Romānia 10 franci—lei, plătibili și in bilete de bancă ori marce postalī.

Colectanții primescū gratisū totū alū patruea esemplarū.

Numeri de probă se trimitu gratisū ori-cui cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU“ în Gherla—Sz-ujvár.—Transilvania.

Totū de aci se mai potă procura și următorele cărți din editura propriă:

Apologie. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Romāni, invederite și rectificade de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulū Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețulu 30 cr.

Renascerea limbei romānesci in vorbire și scriere invederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulu broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tôte trei impreună 1 fl.

Cuvēntări bisericesci la tote sērbătorele de peste anū. de I. Papiu. Unū volumū de preste 26 côle. Acest opū de cuvēntări bisericesci intrece tote opurile de acestū soiū aparute până acum — avēndū și o notiță istorică la fiă-care sērbătore, care arată timpulu intruducerii, fasele prin cari a trecutū și modul cum s'a stabilitu respectiva sērbătore. Prețulu e 2 fl.

Barbu cobzariulū. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulu 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.

Idealulū pierdutū. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Opera unui omū de bine. Novelă originală.—Continuarea novelei: **Idealulū pierdutū** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Fântāna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Codreanū craiulū codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Ultimulū Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Elū trebue sē se insore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețulu 25 cr.

Branda sēu Nunta fatală. Schiță

din emigrarea lui Dragoșū. Novelă istorică națională. Prețulu 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețulu 30 cr.

Probitatea in copilăria. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulu 10 cr.

Hermanū și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinū Morariu. Prețulu 50 cr.

Ifigenia in Aulida. Tragediă in 5 acte după Euripide, tradusă in versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Ifigenia in Tauria. Tragediă in 5 acte după Euripide, tradusă in versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Petulantulū. Comediă in 5 acte, după Augustū Kotzebue, tradusă de Ioanū St. Șuluțu. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută in salele giinnasiului din Fiume prin Vincentiū Nicoră, prof. giinnas. — Cu portretulū M. S. Regina Romāniei. Prețulu 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumū de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulu redusū (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirū și viorele, poesii popolare, culese de Ioanū Popū Reteganu. Unū volumū de 14 côle. Preț. 60 cr.

Tesaurulū dela Petrōsa sēu Cloșca cu puii ei de aurū. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulu 20 cr.

Biblioteca Sătēnului Romānū. Cartea I, II, III, IV, cuprindū materii fôrte interesante și amusante. Prețulu la tote patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fôrte interesante și amusante. Prețulu 30 cr.

Colectă de recepte din economia, industria, comerciu și chemiă. Prețulu 50 cr.

Economia pentru scôlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 30 cr.

Indreptarū teoreticū și practicū pentru invēțamētulū intuitivū in folosulū elevilorū normalī (preparandiali), a invēțatorilorū și a altorū bărbați de scôla, de V. Gr. Borgovanū, profesorū preparandialū. Prețulu unui esemplarū cu porto francatū 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura noastră pedagogică abia aflāmū vre-unū opū, întocmitū după lipsele scôlelorū nōstre in mēsură in care este acesta, pentru aceea ilū și recomandāmū mai alesū directorilorū și invēțatorilorū ca celorū in prima liniă interesati.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De V. Gr. Borgovan. Prețulu 15.

Manualū de Gramatica limbei romāne pentru scôlele poporali in trei cursuri de Maximū Popū, profesorū la giinnasiulū din Năsăudū. — Manualū aprobatū prin ministeriulū de culte și instructiune publică cu rescriptulū de datū 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulu 30.

Gramatica limbei romāne lucrată pe base sintactice de Ioanū Buteanu, prof. giinn. Unū volumū de peste 30 côle. Prețulu 2 fl.

Manualū de stilistică de Ioanū F. Negruțu, profesorū. Opū aprobatū și din partea ministeriului de culte și instructiune publică cu rescriptulū de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică fôrte bogată a acestui op — cuprindēndū compozițiuni de totū soiulū de acte obveniente in referințele vieței socialī—se pôte întrebuița

cu multū folosū de cătră preoți, invēțatori și alți cărturarī romāni. Prețulu 1 fl. 10 cr.

Nu mē uita. Colectiune de vierșuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafiă ș. a. Prețulu 50 cr.

Carte conducătore la propunerea calculărei in scôla poporală pentru invēțatori și preparandi. Broș. I. scrisă de Gavrilū Trifū profesorū preparandialū. Prețulu 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarulū sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci fôrte frumosū ilustrată. Prețulu unui esemplarū broșuratū e 40 cr., legatū 50 cr., legatū in pânză 60 cr., legatū mai finū 60, 80, 90 cr., 1 fl., in legătură de luxū 1.50—2.50

Miculū mărgăritarū sufletescū. Carticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumosū ilustrată, pentru pruncii scolarī de ambe secesele. Prețulu unui esemplarū broșuratū e 15 cr., — legatū 22 cr., legatū in pânză 26 cr.

Carticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolarī de ambe secesele. Cu mai multe icône frumose. Prețulu unui esemplarū e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulū Prea Sāntei Vergure Maria a Nāscătorei de D-đeu urmatū de mai multe rugăciuni frumose. Cu icône frumose. Prețulu unui esemplarū speditū franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusū Christosū. Prețulu unui esemplarū legatū și speditū franco e 15 cr.